

Nro. 2.

A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből Kedden Julius 7-dik napján 1812-dik
esztendőben.

B é t s.

Felséges Urunk kegyelmesen méltóztatott Méltóságos Gróf Hidvégi *Nemes Adám* urat, a' Bankóczédula' Béváltó Deputátzióinak Erdély Ország részéről való tagját, ennekelőtte az Erdélyi Törvényes Királyi Táblának volt Assessorát, mind a' még azelőtt szerzett katonai, mind pedig a' polgári Státusnál azután gyűjtött érdemeire nézve, Belső Titkos Tanácsosi rangra emelni, a' mellyel özsze köttetve lévő hitet az ő Felsége Bétsbe való visszaérkezésével fogja letenni ő Excellentiája.

Fő Tisztelendő *Prikkel János* Esztergomi Kánonok urat Bodrogh-Monostori Abbássá, és

ugyan Kánonok *Vrana István* urat Kolocsi Ab-
bássá tenni méltóztatott Fels. Urunk.

A' tanulás és tapasztalás kedviért mostan
Bétsben tartózkodó Erdélyi ifjú Gróf *Kendeffi*
Ádám úr ő Nagysága, 100 Bankó czédula forin-
tokkal ajándékozta - meg a' vakok' itt lévő insti-
tutumát.

P r á g a.

Frantzia Császárné ő Felsege a' folyó Julius
1-ső napján Prágából elmenvén, Fels. Urunktól a'
Frankonia felé lévő Cseh országi határ váróság
Egerig kísértetett, a' honnét Fels. urunk *Miesz*,
Klattau, és *Budweisz* felé a' maga *Lubereck* ne-
vű familiai jószágába szándékszott vissza jönni,
a' honnét bioznyos napok múlva, mint értettük,
a' *Badeni* ferdőre fog jönni.

Az ő Felsegek Prágában töltött utolsóbb nap-
jaikról, ezek tétettek közönségesté bővebben: —

Junius 20-dikán a' Prágától nem messze lé-
vő *Prokop* barlangját méltóztatnak megnézni. Ez
igen érzékenyítő módon fekszik erdők és kőszik-
lák között. Az iszonyú meredekségű kőszikláról
egy leg kellemetesebb völgyre le néző templom,
és a' völgyben folyó patak mellett találtató ma-
lom, minden esztendőben nagy számú sokaságot
szokott Jul.elejen *Protoh*napján, erre a' kies vidék-
re össze hívni, 's az által már századoktól fog-
va esmeretessé tette magát 's fenntartotta emlé-
kezetét. —

A' Felseges Urunk által Junius 21-dikén éj-
tzaka adatott fényes bál, mellyről közelébbi
újságunkban röviden emlékeztünk, az úgy neve-
zett Spanyol 's az a' mellett lévő Német szálák-
ban tartatott, mellyek igen pompásan felékesít.

tetve és megvilágosíttatva voltak. A' Felséges vendégek' számára 4 grádits magasságú ülés volt készíttetve, a' honnét a' szálába és a' tántzólokra széllyel nézni lehetett. Ő Felségek, a' Frantzia Császárné ő Felségével egyetemben, több versen össze járták a' szálát, 's e'képpen nevelték kegyes lebotsátkozások által a' vígasságot. —

Császár ő Felsége 22-dikben a' szegények institutumát, a' közönséges ispotályt, a' szülő házat, a' bolondok házát, 's egyéb ezekhez tartozó, 's a' nyomorúttak' felsegíttetésekre rendeltetett házakat méltóztatot megjárni, 's atyai könnyörülő szemekkel megnézegetni. Délutánni 5 órakor a' Prága mellett lévő *Scharka* nevű igen szép völgyet járta - meg lóháton ő Felsége a' Frantzia Császárné 's kísérei társaságokban.

Jun. 23-dikán IV-dik *Károlynak* itt a' *Berauni* kerületben lévő emlékezet oszlopát a' *Karlstein* nevű kastélyt nézték - meg a' Felséges vendégek.

Jun. 24-dikén reggel közönséges audientziát tartott Felséges Urunk — estve pedig theátrumra mentek ő Felségek, a' hol a' *Saugines* nevű játékot produkáltak. A' sokaságnak belső örvendezését a' theátrumnak dugva való telesége, a' nagy vivat kiáltozás, és a' szép világosítás nyilvánosságosan jelentették.

Magyar Ország,

Komáromból, Szent Iván Havának 27-dik napján 1812.

E' folyó hónap' 23-dik napján temette el a' Komáromi Refomáta Ekklésia az ő egyik nagy érdemű 's kedvességű Lelki pásztorát, és a' Komá-

romi Ven. Tractus az ő nagy tekintetű Seniorát Tisztelendő Farkas János Urat. Ezt a' valóban szomorú változást még érzékenyebbé tette ennek váratlan volta. A' megboldogult Úr ugyan is, még az ő elvétettetésének napján, e' folyó hónapnak 21-dikén, délutáni három és négy óra között, tellyes buzgósággal kedvességgel, 's a' közel lévő meg oszlattatásnak minden szembetűnő jelei nélkül végezte a' templombéli közönséges Isteni szolgálatot; 's már estvéli 10 órakor egy hirtelen fogó nyavalya végét szakasztotta betses és munkás életének 57 esztendőskorában. Ő benne méltán siratnak az ő szerelmesei egy példás hűségű és szeretetű férjet és atyát; halgatói egy buzgó, alázatos, hív, és mind a' tanításban hatalmas, mind a' jó példaadásban épüle es Prédikátort; Szolga társai egy nyájas, és önként kedveskedő Esperestet; baráti egy kinyílt szívű, egyenes, és a' szolgálatban fáradhatatlan barátot; az ügyefogyottak egy érzékeny szívű, 's a' segedelemre mindenkör kész pártfogót. — A' Közönségre nézve is mitsoda érdemekkel tündöklött, bizonyyságot tesznek arról azok a' sok szíves és háládatos könnyek, mellyek ő érette nem tsak a' mi városunkban, hanem az egész környéken hullottak 's hullanak; bizonyyságot tesznek az ő sok jeles tanítványi, kiket mind Debretzenben, mint a' Rhetoricának közönséges tanítója, mind Ketskeméten, mint az oda való Reform. Gymnasiumnak rendes Professora, a' tudományoknak, a' vallásnak, s' az Országnek oszlopúl nevelt; bizonyyságot tesznek hazánknek nagy méltóságú 's tekintetű Rendei, kik előtt, mint Diétai Papnak kétszer lévén szerentséje meg

jelenni, közönséges kedvességet 's tiszteletet nyert; sőt sokaknak barátságát is megérdemlette. Egy illy sok érdemeiről esmeretes Úrnak halála, mivelhogy köz fájdalmat érdemel: nem kételkedett a' mélyen megsebhett özvegy, gyámoltalan öt árváival ezt közönséges hirré tenni; néminémű vigasztalást találván abban, ha szívének fájdalmas érzéseit, a' tisztelt Közönségnek kipanaszolatja, és leg alább azoktól, kik az ő boldogúlt férjét személyesen esmerték, és azzal vagy az alyafiság, vagy a' barátság' lántza által összeköttettek, megnyerheti, hogy vele együtt egy érzékeny könnyet ejtsenek.

Soprony, Junius' 29-dikén. Itt e' hónapnak 19 dikén délutánni 3 óratájban az eget a' fekete fellegek elborítván, irtóztató égiháború támadott; a' menydörgést és szünet nélkül való villámlást reitenetes jégesső követte, a' melly ezen várostól 2 óra távolságra kezdődvén egész *Csornáig*, és még azon túl is, valami 17 faluknak határaikat úgy elverte, hogy könyvezés nélkül nézni lehetetlen. Kisded tyúktojásnyi jegek estek, melyek a' mezőn lévő marhákat, sőt az embereket is megsebesítették; a' majorságot megölték; az élő fáknak leveleiket és gyengébb ágaikat letséptették. Két arasznyi magosságra fekütt a' földön a' leesett jég.

A' termés azonközben erre felé is, a' hol a' határt ez a' tsapás nem érte, mindenütt igen szép. A' gabona termő földek és szőlőhegyek nagy bőséget ígérnek.

Gallitzi a.

Lemberg, Jun. 25-dikén. Lovasság Generájissa Hertzeg *Hohenzollern* a' múlt vasárnap ide érkezett.

Ugyan azon nap' múlt-ki a' világhól az itt lévő Evangelikusok' papja, Gallitziai Superintendens, 's néhány tudós társaságok' tagja, *T. Predetzky Sámuel* úr, egy magát sok érdemei által megkülömböztetett ember.

Frantzia Birodalom.

Az *Alsó Rénsi* Departamentumbn jeles processus folyt - le Május 28-dikán. Egy kertész és a' felesége 5 esztendeig tartó fogságságra ítéltettek, azért, hogy jóféle köveket loptak el azon uraságtól, a' kinek szolgálatjában voltak. Ezen lopásnak előbeszélését annak mesterséges volta teszi méltóvá. A' kertészné elhírlelte maga felől, hogy ő a' kártyákból való jövendöléshez tud, és ajánlotta magát az uraságnál, hogy a' béli tehetségének előtte is próbáját mutassa. Az Úr nem lévén othon, az aszszony újság kívánásból megengedte néki, hogy tudományát megmutassa. A' kertészné kirakja vagy elteríti annak módja szerint az asztalon a' kártyát 's azt mondja, hogy az ő aszszonyát meg fogják lopni, hogy méreggel való megégetésén és házának felgyújtásán is iparkodni fognak. Ezen jövendölésen az aszszony, ha talám nem hitte is, tsak ugyan megijedt. Házi portékáinak össze való rakosgatásához fogott, 's vígyázatlanságból azt az asztalfiát is megnyitotta, melyben a' drága kövek állottak. A' kertészné azt meg szemlélvén, meghatározta, hogy éppen azokat fogja eljopni, 's feltett célját a' kertészszel együtt szerentsésen végre is hajtotta. Az aszszony t. i. a' házi aszszony, másnap ismét behívatja időtöltésből a' kertésznét, 's mondja néki, hogy produkálja még egyszer előtte a' kártyahányást. A' kertészné kiteríti a'

kártyát, 's azt mondja ekkör, hogy az aszszonyt meglopták. E' még ekkor semmit sem tudott a' lopásból, minthogy az asztalka, mellyben a' drága kövek állottak, a' ház' felső emeletében állott, 's az azelőtt való naptól fogvást sem maga hozzá nem nyúlt, sem más hozzá nem nyúlhatott, minthogy a' koltsokat magánál hordozta. Természet szerént nem hitte tehát, hogy meglophatták volna. Azonba fel megy a' felső emeletbe — a' kertésznét is fel viszi magával — 's látja, hogy ennek jövendölése valósággal béte-lyesedett. — Az aszszonyság elálmélkodik — a' kertészné pedig így szól néki: kitanulom én aszszonyom a' tolvajt, az én férjem varásló lévén, vissza adatja véle néked a' lopott portékát. De három napok kívántatnak reá, 's néktek addig halgatnotok kell a' történet eránt. Eltelvén azonközben a' három napok azzal a' válasszal tér a' kertészné vissza az aszszonysághoz, hogy a' tolvaj egy aszszony légyen, a' ki az ő férjinél is nagyobb varásló, mellyre nézve ez nem kénszerítheti azt a' lopott portékának visszaadására. — Az alatt megérkezett az úr is, 's a' kertészre és kertésznére gyanakodni kezdett, őket elfogatta, 's vizsgálás alá vétetvén, kivilágosodott, hogy ők voltak a' tolvajok. Azt azonban, hogy a' varásláshoz tudnának, végig tagadták.

Warschawi Nagy Hertzegség.

A' leg későbbi magános levelekben, melyek a' Frantzia kordontól jöttek, azt írták, hogy Napoleon Császár *Prenn* nevű hetységbe, melly a' *Niemennél* éppen az Orosz határszél mellett esik, megérkezett volt.

Portugallus seregek is vagynak az ármádiánál. Ezek ekkor *Posenbe* érkeztek volt.

Mint nevezetes környülállást úgy beszéltek az Orosz határszéleknél, hogy *Sándor Császár* minden kikötőhelyeket, mellyek a' maga birodalmához tartoznak, minden nemzetek előtt kinyitott legyen.

A' *Warschawi* diétáról, melyről némely levelek mint nagyról és rendkívülvalóról úgy emlékeznek, és a' mellynek megjegyzést érdemlő sietséggel kellett volna Junius 15-dikén el kezdődni, Juniusnak 25-dikére halasztatott azért, hogy a' deputátusoknak a' megérkezésre idejek legyen.

A' Pruszsiai szélekről jött tudósítások szerint az *Albis* vize mellyékein egy tartalék Francia ármáda formáltatik.

Pruszsia.

A' Jun. 7-dikén költ Königsbergi levelekben így adják elő a' *Napoleon* Császár odaérkezésének 's ott való foglalatoskodásának környülállásait: —,

„Ő Felsége 12-dikben estvéli 7 órakor érkezett ide; 13-dikban az itt lévő polgári és katonai előljáróknak és a' város deputátusainak audientziát adni, és külömbkülömb tárgyak felől beszélgetni méltóztatott; 14-dikben a' katonagyakorlásra rendeltetve lévő nagy téren a' seregek' mustráját tartotta; 15-dikben a' városnak külömb külömb vidékit járta és szemlélte meg, mellynek alkalmatosságával tsak a' Viczenczai Hertzegtől és egy osztályos Generálistól kísértetett. Megnézte azután, minden kísérőit hátra hagyván, a' Friedlandi kapú előtt lévő Fr. kenyérsütőket, a'

honnét a' Königsbergi úttzákön tsendesen végig lo-
vagolván, az ő Felségét látni kívánó sokaságnak
kedvit töltötte 's annak tisztelettételét kegyesen
elfogadta, sokféle tárgyakról emberi szeretettel
tudakozódván. Útját 17-dikben reggeli két óra-
kor a' Niemen felé tovább folytatta.

Orosz Birodalom.

Grodno, Május 29-dikén. *Sándor Császár*
tegnap délutánni 3 órakor, megjelenésével meg-
örvendezettette városunkat. A' városon kívül a'
fő vezér és a' több Generálisok, szállásánál pe-
dig az ide való Kormányozó, 's a' Kormányzé-
ki Marschal, a' nemességgel és a' tiszti karok-
kal egyetemben fogadták és tisztelték ő Felségét.
A' város' lakosai a' várkaputól fogva a' Kórmá-
nyozói épületig, a' hova bészállott ő F.ge, a'
magok külömbkülömb czéhjeiknek zászlóikkal
kísérték, 's a' piatzon a' kastélyal szemben sorba
állottak. A' piatzot véghetetlen sokaság lepte-el.
Délutánni 4 órakor ebédelni, az itt lévő polgá-
ri Kormányozóhoz Szenátor és Titkos Tanátsos
Lanskoy úrhoz; estvéli 8-tzadfélkor pedig a' fő
vezértől és a' több Gennrálisoktól kísértetvén a'
Niemen vizéhez, az ott álló seregeknek megné-
zésekre, onnét ismét vissza a' szállására ment
ő Felsége, 's azután nem soká *Wilna* felé is-
mét vissza indúlt. Ezen estve meg volt vilá-
gosítva a' város. Ide való útazása közben az
útjában talált seregeket is megmustrálta ő F.ge.

Oberster Gróf *Chazot*, Oberstlieutenant *Kla-*
uswitz, Májor *Barnikow*, és Hadnagy *Kellner*,
Pruszsus szolgálatból az Orosz ármádához men-
vén által, ott hasonló rangal vétettek-fel.

Török Birodalom.

A' mi Konstantzinápolyból jött tudósításaink még Május 23 dikán indultak, következésképpen a' Dunamellyéki ármádáktól nem sok nevezetes újsággal szolgálhatnak. Ott még ekkor nagy készületek tétettettek. A' hajó sereg is úgy készült, hogy az idén kivezhessen a' Fekete tengerre.

A' Császár sok feleségei között ismét szült az egyik. Már öt magzatokat nemzett a' most uralkodó fiatal Császár, t. i. két fiút és három leányt, a' kik mind életben vannak. Az idősb Princz 1811-ben Nov. 21-dikén, az ifjabb 1812-ben Mártzius 24 dikén született — annak *Murad*, ennek *Bajazet Szultán* a' neve. A' Császári leánykák' neveik, *Fatma*, *Salyha*, és *Chah Szultánnék*.

A' volt a' hír Konstantzinápolyban, hogy a' Török és Austriai udvarok között fennálló barátságos állapotnak, külső és a' mind két hatalmasságokhoz méltó módon való kimutatása végett, nem soká egy fő rangú Török Követ fogna Bétsbe küldtetni.

Gazdasági hasznos Jegyzések.

A' Piramis formájú vagy Skótziai méhkasról való jegyzéseknek végezete —

A' vala tehát a' kérdés, hogy mikor lehet elvenni a' felső kosarat az alsórol, hogy abban sem méhek sem tojásos lépek ne legyenek? —

Bourdonnay, *Mont-Luc*, és *Chalotais* urak, együtt, minden iparkodássokat ezen kérdésnek megfejtésire fordították: hanem a' Kis-Britanniában akkor támadott zűrzavarok, 's a' Parlamentumnak az *Aiguilloni Hertzeggel* való veszekedé-

sei, a' méhészségnek ezen barátjait megakadályoztatták tapasztalásaiknak folytatásában. Ekkor, valami kevéssel még a' Frantzia revoluzió előtt történt, hogy Bourdonnay a' Kis-Britauniai Akadémia' emlékezetes jegyzései protokollumának két első kötetjeit *Ducouedik* úrral (ezen előadásnak írójával) közölte, őtet ez által a' piramidalis vagy Skótziai méhkas eránt figyelmeztessé tette, és ajánlotta néki, hogy ennek tökéletesítésén kitelhetőképpen rajta legyen. Az alatt azonban elkövetkezett a' revoluzió; a' hazafiak között való háború megakadályoztatta *Ducouedik* urat a' dolognak folytatásában, míg Napoleon Császár a' rendet ismét helyre állítván, *Ducouedik* úr is újabban hozzá fogott a' méhekkel való gazdálkodásnak előmenetelesítéséhez. —

Még ekkor a' két kosárból álló méhkassal való próbatétel mellett sok kárt vallott *Ducouedik* úr, mind azért, hogy a' felső kosárban, midőn azt az alsóról elvette, tojásos lépek találtattak, mind pedig és kiváltképpen azért is, hogy a' felső kosár az alsóról elvétettetvén, az alsóban nem maradt elégséges méz a' méheknek a' következtelt télen való élelmekre, melyhezképpent a' jövő tavaszig az ilyen méhkasok mind elvesztek. Tehát úgy okoskodott, hogy a' felső kosárnak az alsóról való elvétetését akkorra halasztja, mikor a' mezlés ideje, ősszel, már egészen elmúlik, úgy gondolkozván, hogy e'képpen kevesebb mézet kell télre méheinek tápláltatásokra eltenni. Tavasszal pedig még harmadik kosarat tett a' két előbbienek alá, 's az idő is kétség kívül kedvező lévén, nem tsak hogy a' méhek ezt is megtöltötték, hanem a' fáradhatat.

lan méhész a' maga tudományos czélját is egészen elérte, azt t. i. hogy már ilyenkor a' felső kosarat minden kárvalás nélkül elvehette. —

Igaz ugyan az, hogy ezen mód szerént, attól az időtől fogva, a' mikor az ember a' rajt a' kasba bétette, addig, míg mézet és viaszt kaphat tőle, harmadfél esztendő telik-el, 's e' szerént ezen idő alatt semmi gyümölcst nem vette fáradságának: hanem azután, t. i. a' harmadik esztendőnek összetől fogva, minden esztendőnként egy egész, léppel és mézzel tele kosarat kaphat tőle, a' nélkül, hogy a' méhekben vagy tolyásaikban leg kissebb kár okozódna. A' mely nyereségre nézve szükség megjegyezni, hogy itt olyan esztendők értetnek, mellyek a' méheknek valamint eleinten a' rajzásra, úgy későbbre a' mézelésre is kedvezők. —

Ugyan azon időben *Coligny* nevű tudós méhész is iparkodott a' feljebb említett kérdést megfejteni. Mindenféle módokat megpróbált: de utoljára ő is által látta, hogy semmi egyéb úton el nem érheti feltett czélját, hanem tsak három kosaraknak egymásra való helyheztetése 's a' leírt módon való össze foglalása által. —

Skótzaiinak azért neveztetik az ilyen méhkas, hogy az ott régen bévéve vólt szokás adta feltaláltatására az első alkalmatosságot; *piramidálisnak* pedig ahoz való hasonlítására nézve. —

Az első harmadfél esztendő alatt ugyan, tsak rajzásban ál az ilyen méhkastól várattatható egész haszon, hanem kívált a' második tavasz után igen számos rajokat szokott botsátani. *Plancy* nevű igen szorgalmatos és nagy tapasztalású méhész gazda, mint feljebb említettett, a' második

tavaszon 6 fontot nyomó rajt kapott egy ilyen kasból, 's ugyan ezen kastól még azon az őszön 40 vagy 50 font lépes mézet. Az ilyen méhkast a' télen való elveszéstől sem lehet féltetni, mint-hogy igen népes lévén a' hideg sem árt néki, és eledele is sokkal több van, hogy sem a'béli fogyatkozása miatt elveszhetne. Ugy lehet egy ilyen tele méhkast tartani, mint valamely birodalmat, melyben ugyan az uralkodó és az egyéb lakosok, a' természet rendjének következése szerint egymás után mind elhalnak, de az elhaltak' helyi-be szüntelen mások következvén a' birodalom fennáll, —

Megjegyzést érdemel azonközben, hogy a' felső kosarat mindenkor estve nap' lemente után kell elvenni, mellyel azt nyeri az ember, hogy abban akkor egy méh sem találtatván, a' mézszüret minden kártétel nélkül esik-meg. — Egy ilyen méhkasnak felállítása, a' rajnak abba való befogásától fogva a' méz szüretig, minden föglalatosság ennyiben áll: —

A' raj közönséges módon fogattatik-bé egy magános kosárba, melynek tetején semmi lyuk nints; ez a' méhállásra letétetvén, magában hagyatik a' következő tavaszig; akkór egy rajnak eresztése után a' második kosár alája tétetik, melynek felső fenekén egy lyuk találtatik; így hagyatik a' második tavaszig, midőn még egy rajnak eresztése után a' harmadik kosár is alája tétetik, melynek felső fenekén hasonló lyuk találtatik; ezen harmadik esztendőben késő őszön már egész batorsággal ellehet venni a' felső kosarat, ha tsak az esztendő a' méhészésre vagy mézelésre nézve felette mostoha nem lévén, a' méhkasnak méztől

üres vólta, a' természeti okosság szerént azt nem parantsólja a' gazdának, hogy ekkor ne foszszamag a' méheket a' felső kosártól. —

A' kosaraknak vagy ládátskáknak (minthogy a' méheket külömbkülömbféle, t. i. szalmából, deszkából, vesszőből készített edényekben lehet tartani) nagyságokra nézve azt jegyzi-meg *Ducouedik Úr*, hogy a' magasságát 12, a' szélességét is ugyan annyi tzolra lehet közönségesen hagyni azon ládátskáknak, mellyekbe rajok fogattatnak (A' kosarak formája ugyan kerek szokott lenni, de azért azt is lehet ezen nagysághoz mérsékelni). Ezt a' mértéket azonközben ahoz is lehet, sőt szükség is alkalmaztatni, a' milyen bővölködő valamely vidék a' méhek' eledelire nézve: mint p. o. kis Britanniában, a' hol Februáriustól fogva késő őszig örökké elégséges eledelt találunk a' méhek, a' méhes edények is nagyobbak lehetnek. —

A' kosarak' vagy ládák' felső fenekén talál-tató lyuk elég nagy, ha átaljában vétetve 15 vagy 18 línéányi. Egy lyuk elég egy fenéken. A' méhek ezt a' lyukat nem szokták mézzel meg tölteni, hanem tsak lépből tsinálnak azon le's fel járó útat. Erre nézve igen könnyen le lehet venni a' felső ládát az alattavalóról, minthogy a' kettőt össze foglaló gyenge viasz könnyen eltörik, úgy hogy meg sem mozdúl a' kasnak alsóbb része. A' munka sokkal hamarább véghez megyen, hogy sem a' méhek az alatt azon kis lyukán a' felső kosárba bérohanhatnának: azonban egy ember készen áll egy dugóval, hogy azon szempillantatban, melyben a' másik a' felső ládát levette, ő a' másiknak lyukát azonnal bédug-

ja. Ezzel véghez ment az egész munka, legkisebb rendetlenségnek okozása nélkül.

Abban az esetben, a' melly gyakran történni szokott, hogy a' késői rajokat, mellyek az első esztendőben magoknak annyi mézet nem gyűjthetnek, hogy egy következő hosszú és igen essős télen megélhessenek, *Coligny* úr kukuritzza (törökbúza) kásával, *Ducouedik* úr pedig zabkásával táplálja őket, azt erősítvén egyszersmind az utolsó, hogy a' zabkása nem csak hogy az éhség miatt való elvesztéstől, de a' *dissenteriatól* is megoltalmazza őket.

Utolsó Jegyzések.

Ma, mikor leg több és leg fontosabb újságokat reménylettünk volna, legnagyobb fogyatkozásunk van újság dolgában. Mindenek a' *Niemen* felé függesztették egész figyelmeségeket, és éppen onnét nem érkezett semmi újság. A' ki minden szóbeszédnek hitelt tud adni, a' tud most újságot eleget: de az e'fele minden fundamentom nélkül való hírek nem kinyomtattatni valók. Legyünk tehát illendő várakozással. — Hogy a' második Lengyel hadakozás elkezdődött, azt már tudjuk a' Frantzia és egyesült ármádákhoz intézett Császári Proklamátzióból; — már tehát ütközetekről való tudósításokat is minden órán várni, igaz okunk van.

Párisban Dégen, a' közönséges beszélgetés' sőt irkálás' tárgya is lett, az ólta, hogy ezen nagy publicum előtt a' maga repüléssel összekötött levegői evezésit megpróbálta. Egész vetélkedés támadott felette, hogy ki tud leg elmélettebbet mondani, vagy írni róla. Némelyek meg nem bocsáthatnak néki azért, hogy ígérete ellen

mégengedte a' szélnek, hogy őtet golyóbisával, szárnyával és minden machinájával egyetemben, magával ragadja. — Az egyik újság e'képpen szól: *Dégen* úr gondolja jól meg mit tselekszik, mivel Párisban finum emberek találtatnak, a' kik mindenkor tudják, melly felől fú a' szél. — Más újság e'képpen felel: Nem lehet rossz neven vennünk, hogy *Dégen* úr magát a' levegőben jobban nem kormányozhatta; mi a' föld színin sem tselekedhetünk jobban. A' harmadik azt sajnálja, hogy miért kellett Németnek lenni annak, a' ki a' repülést feltalálta, holott ez a' mesterség sokkal inkább illette volna a' könnyű *Frantziákat*. — A' *Dámák* újsága azzal vigasztalja olvasóit, hogy ne bánkódjanak azon, hogy *Dégen* úr ígéretét meg nem tarthatta; kérdvén tőlök, hogy hát ők meg tartják-e mindenkor a' magokét? 's több e' félek.

Másodszori Tudósítás.

Tek. N. Esztergom Vármegyében Nyerges-Újfaluban lévő, a' Bétsi úton helyheztetett Cs. Királyi Posta Státio minden ahhoz szükséges épületekkel, ingó és ingatlan vagyonnyával, szabad kézből eladó. Mellyről bővebben, a' kinek kedve volna ezen hívatalt meg szerezni, magával a' tulajdonossal néhai Tek. *Szalay Mihály* Úr özvegyével, akár frankirozott leveleik által, Budán, Abonyon keresztül, Tápló-Sáágon, akár személlyesen értekezhetnek.

A' Csász. Kir. Osztályos Abonyi Posta hívatalt által, Junius 23-dikán 1812.

Jobbítás. — * A' közelébb * költ Kurirnak 13-dik lapján alólról számiálván a' 6-dik sorban ezen hibás fordítást: a' *Niemen* felé! így kell megjobbítani, a' *Niemenen* túl.